

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120214458
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8120214458.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Koval'ovej v právnej veci žalobkyne: Ľ. T., J.. X.X.XXXX, G. K. XX, XXX XX K., právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom kancelárie Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35792752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadost'učinenie 675,60 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 29Csp/248/2020-89 zo dňa 7. júla 2021 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení opravným uznesením s výnimkou výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Stranám sporu sa nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi primerané finančné zadost'učinenie vo výške 100 EUR, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. P r i z n á v a žalobkyňi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanoveniami § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z.z.“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 30.12.2020 sa voči žalovanému domáhala zaplataenia primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 675,60 eur s príslušenstvom. Žalovaný so žalobou nesúhlasil.

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil skutkový stav, podľa ktorého žalobkyňa v konaní vedenom pod sp.zn. 10Csp/5/2018 sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.11.2014, ako aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a to poplatku za poskytnutie úveru vo výške 90 eur v uvedenej bode 6. zmluvy.

5. Súd I. inštancie rozsudkom zo dňa 24.05.2018 výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 75,60 eur, vrátane príslušenstva; výrokom II. určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v článku 1 bodu 7.1 dohody o poskytnutí služieb č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi stranami sporu dňa 26.11.2014 v zmluve o revolvingovom úvere; výrokom III. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a výrokom IV. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok súdu I. inštancie bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 17Co/1/2019 zo dňa 21.5.2020 s dátumom právoplatnosti 6.6.2020.

6. V odôvodnení rozsudku uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne o chýbajúcich povinných náležitostiach zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. f), k) a l) zák. č. 129/2010 Z.z. Avšak konštatoval, že žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal, žeby u žalobkyne posudzoval s odbornou starostlivosťou jej schopnosť splácať úver, preto prijal záver, že došlo k hrubému porušeniu povinností v zmysle ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. čoho dôsledkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

7. Súčasne dospel k záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky a to dohody o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX majúca za to, že hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je v danej veci nepochybná, keďže spotrebiteľ má platiť za služby o ktoré nemá záujem, alebo ktoré sa nerealizujú a navyše aj vtedy, ak by sa úver predčasne zosplatnil a to všetko za cenu takmer dosahujúcu reálne poskytnutý úver.

8. Záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky však súd neprijal vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru. Uviedol, že aj keď možno súhlasí, že nebol individuálne dojednaný, keďže tento poplatok bol súčasťou pretlačeného formulára obsah ktorého žalobkyňa ako spotrebiteľka nemala možnosť ovplyvniť. Na druhej strane je však zrozumiteľný a určitý a jasne z jeho označenia vyplýva, že protiplnením je poskytnutie úveru. Právna úprava pritom nevylučuje, aby účastníci úverovej zmluvy si nemohli dohodnúť ako odplatu za poskytnutie úveru okrem úroku aj jednorazový poplatok. S poukazom na ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. jej tak vznikol nárok voči žalovanému na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie jej spotrebiteľských práv konštatovaných vo vyššie uvedených rozhodnutiach súdu. Ako spotrebiteľka si preto uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv, ktoré si musela brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a súčasne má mať aj funkciu relutárnu. Primerané finančné zadosťučinenie požaduje vo výške 675,60 eur, pričom nárok zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 75,60 eur a za neprijateľnú podmienku požaduje 600 eur.

9. Žalovaný žiada žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Z formulácie zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 č. 250/2007 Z.z. vyplýva, že zákon v prvom rade vyžaduje postup podľa 1. vety. Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy vznik nároku na finančné zadosťučinenie. Zo žaloby nevyplývajú žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia v žalovanej sume. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie je nárokom nemajetkovej povahy, čo má podstatný význam vo vzťahu k tvrdeniu, kedy žalobkyňa odôvodňuje zadosťučinenie, ako sumu pozostávajúcu z čiastky rovnej bezdôvodnému obohateniu. Neexistuje žiadna skutočnosť a žalobkyňa ju ani netvrdí, aby sa zadosťučinenie ako forma náhrady nemajetkovej ujmy určovala ako zlomok z bezdôvodného obohatenia, resp. z neuplatneného nároku. Akúkoľvek náhradu spojenú s vydaním bezdôvodného obohatenia v plnom rozsahu už uspokojil priznaný nárok na zaplatenie úroku z omeškania.

10. V rozsudku Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 12Co/3/2015 sa uvádza, že primerané finančné zadosťučinenie sa má chápať ako odmena spotrebiteľovi za to, že sa pustil do sporu z nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom. Uvedeným konštatovaním sa vymedzuje že účel primeraného finančného zadosťučinenia súvisí s iniciovaním vlastného postupu k ochrane svojich práv. To či spotrebiteľ tak urobí jednou, alebo viacerými žalobami však neznamená, že nárok na finančné zadosťučinenie by mal vzniknúť v rozsahu rovnajúcom sa násobku počtu podaných žalôb.

11. Žalobkyňa k podanému vyjadreniu žalovaného uviedla, že z ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. vyplýva, že súd I. inštancie sa má zaoberať tým, či je splnená hmotnoprávna podmienka priznania nároku na primerané finančné zadosťučinenie, teda či bol spotrebiteľ v spotrebiteľskom spore úspešný a v

súdnej veci to znamená, že súd I. inštancie sa má zaoberať tým, či bola žalobkyňa v súdnom konaní pod sp. zn. 10Csp/5/2018 úspešná a či jej úspech bol vyjadrený z hľadiska jeho kvantity a kvality.

12. Z uvedeného zákonného ustanovenia v znení účinnom od 09.06.2013 nesporne vyplýva, že právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom na ochranu spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi. Žiadne matematické, psychologické, sociálne, či zdravotné ani iné úvahy, ktoré by dávali do pomeru, ktorý z účastníkov bol z komplexu vzájomných právnych vzťahov a z nich vyplývajúcich práv a povinností viac alebo menej poškodený vôbec do úvahy neprichádzajú. Pri inštitúte primeraného finančného zadosťučinenia ide o osobitnú právnu úpravu, ktorá nijako neobmedzuje obchodníka, aby svoje zákonné nároky mohol uplatniť voči spotrebiteľovi riadne a včas a ak tak nerobí, nedáva súdu kompetenciu poskytnúť obchodníkovi, ktorý svoje práva nevyužije ochranu, ako keby to bol on, kto je slabšou stranou a nepriznať spotrebiteľovi primerané finančné zadosťučinenie alebo ho extrémne znižovať.

13. Aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť funkciu satisfakčnú, sankčnú, tak aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi.

14. Relatívna neurčitosť hypotézy uvedeného zákona sa tak stáva v konkrétnej súdnej veci absolútnou, konkrétnou a určitou a to konkrétnym naplnením požiadavky zákona, ktorým je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom, prípadne inými osobitnými predpismi. Uvedená právna norma nikdy nevyžadovala ujmu, ale je pravdou, že do 09.06.2013 vyžadovala, aby konanie dodávateľa bolo spôsobilé privodiť ujmu. Od 10.06.2013 sa zrušila požiadavka ujmy aj čo i len možnosti privodenia ujmy. Stačí úspech spotrebiteľa čo sa týka spotrebiteľského práva na súde. Na podporu svojej argumentácie, že vznik ujmy už nie je podmienkou základu nároku pri posudzovaní primeraného finančného zadosťučinenia poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 7Co/78/2017 a 20Co/192/2016.

15. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, vyjadrená v peniazoch, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobí alebo mienil spôsobiť porušením spotrebiteľského práva a predovšetkým z tohto objektívneho kritéria by mal súd pri úvahe o výške primeraného finančného zadosťučinenia vychádzať. Poukázala na trend v rozhodovacej praxi, keď prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali primerané finančné zadosťučinenie vo výške v akej bola v súvislosti s obohatením sa dodávateľa alebo v súvislosti so snahou dodávateľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľov obohatiť uplatnená (Krajský súd v Prešove 3Co/94, 95/2017, 4Co/78/2016, 5Co/50/2017, 20Co/208/2016, 23Co/56/2017, 24Co/107/2018, 9Co/157/2014, 11Co/56/2016 a ďalšie).

16. Žalobkyňa si predmetnou žalobou v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. uplatnila nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie jej spotrebiteľských práv konštatovaných v konaní 10Csp/5/2018.

17. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak si na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práv alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, ale stačí, ak takáto ujma tu je. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok KS v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017, sp. zn. 20Co/192/2016, sp. zn. 7Co/78/2017, sp. zn. 25Co/59/2017).

18. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie

sankčná funkcia náhrady škody je taká, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne.

19. Ak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou, potom v zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

20. Z uvedeného jednoznačne jasne vyplýva, že žalobkyňa ako spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a tiež má právo domáhať sa, aby sa dodávateľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti stanovenej zák. č. 250/2007 Z.z. má právo aj na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá.

21. Vykonaním dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľ si voči žalovanému ako dodávateľovi v konaní vedenom pod sp.zn. 10Csp/5/2018 úspešne uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv upravených v zákone č. 129/2010 Z.z. v spojení s ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pre úplnosť dodáva, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzatvorenia zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Pre priznanie daného nároku pritom nie je relevantné, či ku vzniku ujmy aj reálne došlo, alebo nie. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie úplne postačuje len samotná existencia hrozby vzniku ujmy počas účinnosti zák. č. 250/2007 Z.z.

22. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný a žalobe vyhovel, avšak iba čiastočne.

23. Je nesporné, že žalobkyňa z dôvodu bezdôvodného obohatenia a neprijateľnej zmluvnej podmienky musela iniciovať súdne konanie na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa však svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila len svojou úspešnosťou v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a tým, že si uplatňuje satisfakciu za porušenie svojich práv ako spotrebiteľa. Žalobkyňa neuviedla či konanie žalovaného a následne domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia ako aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky súdnou cestou viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jej súkromnom a spoločenskom živote. Takýmito negatívnymi dôsledkami, resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných, psychická záťaž a pod.

24. Keďže žalobkyňa uvedenými skutočnosťami neargumentovala, súd s poukazom na všetky okolnosti prípadu a viacnásobne porušenie práv žalobkyne ako spotrebiteľa považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 100 eur. V danom prípade vychádzal zo skutočnosti, že zo strany žalovaného došlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia vo výške úhrad realizovaných nad istinu poskytnutého úveru a v porovnaní s inými prípadmi u žalobkyne nedošlo k priamym vyhrážkam a zastrašovaniu zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv aj na jej psychiku, či rodinný život. Na základe uvedených skutočností, preto primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 100 eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobkyňu ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Na záver súd pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je nárokom, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy a nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 2Co/137/2016, 9Co/50/2018 a 17Co/17/2018).

25. Výrok o trovách konania súd odôvodnil podľa čl. 3 ods. 1, ods. 2 a § 255 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) v spojení s § 262 ods. 2 C.s.p. tak, že

keďže predmetom konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisela od úvahy súdu, bol žalobkyňi priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu.

26. Žalobkyňa podaním zo dňa 28.7.2021 podala návrh súdu prvej inštancie na opravu záhlavia rozsudku v časti označenia žalobkyne. Súd prvej inštancie opravným uznesením zo dňa 29. júla 2021 sp.zn. 29Csp/248/2020-98 opravil záhlavie rozsudku Okresného súdu Prešove zo dňa 7.7.2021, č.k. 29Csp/248/2020-89 v časti označenia žalobkyne.

27. Proti vyhovujúcemu výroku rozsudku a proti výroku o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Odvolanie odôvodnil podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. f) a písm. h) Civilného sporového poriadku a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Zároveň si žalovaný uplatnil nárok na náhradu trov za odvolacie konanie a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní v plnom rozsahu.

28. Namietal, že rozsudok je, pokiaľ ide o určenie výšky nároku, nepreskúmateľný a z obsahu a odôvodnenia nevyplýva, na základe akých úvah, dokázaných skutkových okolností a z nich vyvedených skutkových záverov a následného právneho posúdenia, súd vlastne dospel k záveru o existenciu nároku na primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 eur. V podanej žalobe žalobca neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodnili výšku finančného zadosťučinenia v sume 675,60 eur, ale ani 100 eur. Samotný súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobca v konaní neuvádzal žiadne skutočnosti, ktoré by tvrdený nárok preukazovali. Podľa žalovaného je potom nepreskúmateľné, ako súd dospel k záveru o danosti nároku v sume 100 eur. Žalovaný namietal ďalej porušenie práva na spravodlivý súdny proces, pretože súd prvej inštancie sa nezaoberal všetkými skutočnosťami, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré majú bezprostredný vzťah k spôsobu uplatňovania žalovaného nároku. Ak má byť účelom súdneho konania ochrana porušeného alebo ohrozeného práva (viď § 131 C.s.p.), a súčasne ak právna úprava vychádza z hospodárnosti konania (prejavujúceho sa z pohľadu súdu napríklad spojením viacerých vecí do jedného konania), potom podanie viacerých žalôb v ten istý deň sa javí ako príklad zneužitia práva, vedúci k oprávnenému tvrdeniu o tom, že takýto postup smeruje len k účelovo a zámerne multiplikovať súdne spory a zamedziť komplexnému posudzovaniu skutkového stavu a nedôvodne produkovať trovy právneho zastúpenia (namiesto jedného konania vyvolať tri konania). Opísaný postup žalobcu mal súd posudzovať nie iba v tom smere, na základe čoho sa v tom - ktorom konaní uplatňuje finančné zadosťučinenie, ale či nejde o postup, ktorý vo svojej podstate už nesleduje účel § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a je dôvodné ho sankcionovať postupom vyplývajúcim z čl. 5 C.s.p.. Z podanej žaloby a rovnako z priebehu konania vyplýva, že žalobca nepredložil súdu žiadne dôvody a dôkazy na ich preukázanie v tom smere, aby splnil povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť ohľadne požadovaného nároku. Podaná žaloba, čo do obsahu a uvádzaných tvrdení, neobsahovala žiadne konkrétne skutočnosti a dôvody na preukázanie požadovaného nároku. Za týchto skutkových okolností preto nie je na mieste aplikovať princíp o tom, že výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu a že danosť nároku bola preukázaná. Uvedený spôsob rozhodovania (normatívne v ustanoveniach C.s.p. nevyjadrený, v predošlej úprave uvedený v § 42 ods. 3 O.s.p.) je viazaný na to, že súd prvej inštancie kvalifikuje rozhodujúce skutkové okolnosti iným spôsobom ako ich posudzoval žalobca pri podaní žaloby, prípadne vyjdú najavo ďalšie skutočnosti. V prejednávanej veci ale žalobca od počiatku neuvádzal žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých sa mohol oprávnenne domnievať o danosti nároku vo výške žalovanej sumy. Takýto postup potom vedie k tomu, že žalobca nemá žiadnu procesnú zodpovednosť za to, aké skutočnosti v žalobe uvedie a preukáže.

29. Žalobkyňa sa k odvolaniu nevyjadrila.

30. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

31. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvedený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

32. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

33. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

34. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

35. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

36. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

37. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

38. Vo veci 10Csp/5/2018 Okresného súdu Prešov sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 75,60 eur spolu s úrokom z omeškania a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v čl. 1, bod 7.1. Dohody o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX. uzavretej medzi stranami sporu dňa 26.11.2014 k zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.11.2014 a tiež zmluvnej podmienky - poplatku za poskytnutie úveru 90,- eur uvedenej v bode 6 Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX. Rozsudok súdu prvej inštancie sp.zn. 10Csp/5/2018-56 zo dňa 24. mája 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17Co/1/2019-181 zo dňa 21. mája 2020 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť vo výroku I nadobudol dňa 6.6.2020, vo výroku II. nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 17.7.2018 a vo výrokoch III. a IV. nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 13.5.2019. Vo vzťahu k takto

uplatneným nárokom mala žalobkyňa v konaní plný úspech. Bol tak naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 30.12.2020, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 101 Občianskeho zákonníka.

39. Právne bezvýznamný je poukaz žalovaného na to, že žalobkyňa si právo na primerané finančné zadosťučinenie neuplatnila jednou žalobou. Z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov nevyplýva pre spotrebiteľa povinnosť uplatniť si toto právo jednou žalobou. Strana sporu podávajúca žalobu, teda nie je žiadnym zákonným ustanovením limitovaná v počte podaných žalôb. Je vecou strany sporu podávajúcej žalobu, či sa rozhodne podať žalobu a ak áno, voči komu a či svoje nároky bude uplatňovať jednou žalobou alebo viacerými. O to viac to platí za situácie, ak strany sporu uzatvorili dve alebo viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere, pri ktorých je potrebné samostatne posudzovať prípadné porušenie predpisov upravujúcich ochranu spotrebiteľa, ktoré môže viesť tiež k priznaniu primeraného finančného zadosťučinenia. Rovnako pri niekoľkonásobnom porušení práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, najmä za situácie, ak spotrebiteľ v čase vzniku zmluvného vzťahu ako osoba neznalá práva, nemá ani vedomosť o tom, ktorá zo zmluvných podmienok je neprijateľná a túto vedomosť nadobúda postupne, nie je vylúčené, aby po získaní takejto vedomosti o neprijateľnosti tej - ktorej zmluvnej podmienky podal samostatnú žalobu o určenie neprijateľnosti konkrétnej podmienky.

40. V prejednávanej veci primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- eur bolo priznané žalobkyni za nerešpektovanie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa v súvislosti so Zmluvou o revolvingovom úvere uzatvorenou medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 26.11.2014. Porušenie týchto predpisov bolo konštatované v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10Csp/5/2018, v ktorom bolo rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvných podmienok čl. 1, bod 7.1. Dohody o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.11.2014 a o vydaní bezdôvodného obohatenia vo výške 75,60 eur s príslušenstvom. Po právoplatnom ukončení tohto konania nič nebránilo žalobkyni podať žalobu o primerané finančné zadosťučinenie súvisiace s porušením jej spotrebiteľských práv, ktorých sa úspešne domohla vo veci 10Csp/5/2018 Okresného súdu Prešov.

41. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci vznik ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností hrozil. Žalobkyňa aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10Csp/5/2018, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, bola dlhodobo nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty a to až do právoplatného skončenia konania vo veci 10Csp/5/2018 Okresného súdu Prešov. Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý sa snažil na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť a to predloženou Dohodou o poskytovaní služieb, na základe ktorej mala žalobkyňa platiť mesačne 20,74 eur (2,56 % zo sumy 810,- eur) za celé obdobie trvania zmluvy, t.j. za 42 mesiacov mala zaplatiť sumu 870,91 eur, sumu, ktorá prevyšuje reálne poskytnutú sumu úveru 810,- eur, po odpočítaní poplatku za poskytnutie úveru. Navyše túto sumu by musela zaplatiť aj v prípade predčasného zosplatnenia úveru, aj v prípade, že by dané služby neboli poskytnuté. V rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 10Csp/5/2018 sa poukázalo aj na absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy a to termínu konečnej splatnosti úveru a nesprávne uvedenej RPMN v zmluve, na základe čoho bolo potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný zároveň vo veci 10Csp/5/2018 žiadnym spôsobom nepreukázal, že by u žalobkyne posudzoval s odbornou starostlivosťou jej schopnosť splácať úver, preto bolo potrebné prijať záver, že hrubo porušil povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, čoho dôsledkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Celkovo žalobkyňa zaplatila žalovanému sumu 885,603 eur, teda čiastku vyššiu, než na akú žalovanému vznikol nárok vzhľadom na v rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 24.5.2018 č.k. 10Csp/5/2018 konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

42. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 100,- eur tak, ako to priznal a odôvodnil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyni, ktorá jej hrozila konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednávaní úverovej zmluvy závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla a spotrebiteľ sa úspešne domohol ochrany svojich práv. Žalobkyňa v tomto prípade sa úspešne domohla svojho práva a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

43. Odvolací súd, v súvislosti s výškou priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie v bode 27 napadnutého rozsudku cit.: „primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 100 eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Na záver súd pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je nárokom, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy a nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.“

44. Správnym je i rozhodnutie o trovách konania. V danom prípade predmetom konania bol nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie. Výška uplatňovaného nároku teda bez akýchkoľvek pochybností závisela od úvahy súdu. Aj keď Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné úprave obsiahnutej v ust. § 142 ods. 3 O.s.p., uvedené neznamena, aby nová právna úprava vylučovala osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od úvahy súdu. Pri uplatňovaní nároku na primerané finančné zadosťučinenie bolo povinnosťou žalobkyne v žalobe uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prísúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie ustanovenia § 255 C.s.p. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj vtedy, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu.

45. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

46. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovaný vzhľadom na neúspech v odvolacom konaní nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a úspešnej žalobkyni v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

47. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).